ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _10_

«_27_» _նոյեմբեր_ 2023_ թ.

_ՄՀ/բ-032_ Ստեղծագործական հոգեբանություն_ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ ___031301.00.6__ Հոգեբանություն__
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ __ 031301.01.6 Հոգեբանություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ _Հոգեբանության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա

Ամբիոն՝ __Մանկավարժության և Հոգեբանության___
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ __________հեռակա____________________
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա ______4/7_____________________________
հեռակա _____________________________________

Դասախոս(ներ)՝ ___Ավագիմյան Հայկ_____________________
/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ___avagym@mail.ru_________

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ....
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ....
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ....
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ....
8. Դասավանդման մեթոդներ.. ...
9. Ուսումնառության մեթոդները ....
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ....
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....................
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.. ...
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ ...
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ... ...
    12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.. ...
    12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ....
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում..................... ...
14. Գնահատում.. ...
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում....................................... ...
    14.2. Հարցաշար.. ...
    14.3. Գնահատման չափանիշներ... ...
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.. ...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Ստեղծագործական հոգեբանություն» դասընթացը կարևորվում է հոգեբանության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է Ուսանողներին ծանոթացնել ստեղծագործության հոգեբանության մեթոդաբանական և տեսական հիմքերին, ստեղծագործական գործընթացի փուլերին անձի ստեղծագործական ներուժի զարգացման խնդիրներին:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են……

- Սովորեցնել մարդու ստեղծագործական կարողությունների հոգեբանության տեսական հիմքերը:
- Բացատրել ստեղծագործության հոգեբանականօրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել հոգեբանկան հետազոտություններ ստեղծագործության տարբեր ոլորտներում և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել հոգեբանական առանձնահատկությունները ստեղծագործության համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Ստեղծագործական հոգեբանության» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը «Հոգեբանության» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Հոգեբանության պատմություն», «Կոգնիտիվ գործընթացների հոգեբանություն», «Անձի հոգեբանություն», «Սոցիալական հոգեբանություն» դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

Գիտելիք՝

- Ստեղծագործության հոգեբանության առարկայի, զարգացման հիմնական փուլերի, մեթոդների և ստեղծագործությանխնդիրների իմացություն հոգեկան երևույթների ընդհանուրհոգեբանական ուսումնասիրության համատեքստում:

Հմտություն

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

- Ստեղծագործական գործունեության առանձնահատկության վերաբերյալ մոտեցումների, անձի ստեղծագործական ներուժի գնահատման և զարգացման մեթոդների կիրառություն:

Կարողունակություն՝

Ստեղծագործական հոգեբանության գիտելիքների և մեթոդների համադրում այլ հոգեբանական գիտաճյուղերի գիտելիքների հետ:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

«Ստեղծագործական հոգեբանության» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել հոգեբանության մասնագիտական գործունեության ընթացքում, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և հոգեբանության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		4 կրեդիտ/ ժամ120

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		12
Գործնական աշխատանք		16
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		92
Ընդամենը		120
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	քննություն	քննություն

7. <u>**Ուսումնական աշխատանքների տեսակները**</u>[4] .
   - **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված,

---

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
  Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսուըթյուն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրա-կացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

- Ռեֆերատ – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- Կլոր սեղան – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- Հարցի նախապատրաստման մոդել –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- Զեկույց – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- Հարցազրույց – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են՝**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

---

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Ստեղծագործական հոգեբանության առարկան, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման փուլերը	2		2		
2.	Ստեղծագործական գործունեության հոգեբանություն	2		4		
3.	Ստեղծագործական գործընթացի փուլերը	2		2		
4.	Անգիտակցականի դերը ստեղծագործության մեջ	2		2		
5.	Երևակայության դերը ստեղծագործության մեջ	2		2		
6.	Ստեղծագործությունը և հույզերը	1		2		
7.	Ընդունակությունները և օժտվածությունը որպես ստեղծագործական ներուժ	1		2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		12		16		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		

[8] Նման է օրացուցային պլանին

1.	Творчество: от биологических оснований к социальным и культурным феноменам / под ред. Д.В. Ушакова. – М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 2011. – 736 с	2011
2.	Негус К., Пикеринг М. Креативность. Коммуникация и культурные ценности / Пер. с англ. – Х.: Изд-во Гуманитарный Центр, 2011. – 300с.	2011
3.	Ильин Е.П. Психология творчества, креативности, одаренности. – Спб.: Питер, 2012.- 448 с.	2012
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Любарт Т., Муширу К., Торджман С., Зенасни Ф. Психология креативности / Пер. с фр. – М.: «Когито-Центр», 2009.-215	2009

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Ստեղծագործական հոգեբանության առարկան, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման փուլերը	Ստեղծագործական հոգեբանության առաջացման նախադրյալները: Ստեղծագործությունը և նրա հոգեբանական բնութագիրը:	2	ՊԳ1: ՊԳ3
2.	Ստեղծագործական գործունեության հոգեբանություն	Ստեղծագործական գործունեության առանձնահատկությունները: Ստեղծագործության տեսությունները: Ստեղծագործության տեսակները: Ստեղծագործության մակարդակները: Ստեղծագործական գործունեության մոտիվացիան: Ստեղծագործության կառավարման ուղիները: Կոլեկտիվ ստեղծագործությունը և ստեղծագործությունը կոլեկտիվում: Ստեղծագործությանը խոչընդոտող	2	ՊԳ1: ՊԳ3

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		գործոնները: Ստեղծագործությունը և կոմպետենտությունը: Ստեղծագործական արդյունավետությունը և տարիքը: Ստեղծագործությունը և կյանքի տևողությունը:		
3.	Ստեղծագործական գործընթացի փուլերը	Ստեղծագործական գործընթացի փուլերը: Ինսայթը որպես խնդրի լուծման կենտրոնական օղակ: Ստեղծագործողների տիպերը և ստեղծագործական գործունեության ոճերը: Ստեղծագործական գործընթացի ուսումնասիրության մեթոդները	2	ՊԳ1: ՊԳ3
4.	Անգիտակցականի դերը ստեղծագործության մեջ	Անգիտակցականի տարբեր դրսևորումները ստեղծագործության մեջ: Ինտուիցիան և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները: Ինտուիցիան և էվրիստիկան: Ինտուիցիան և ինսայթը: Ինտուիցիայի տեսակները: Ինտուիտիվ և վերլուծական ոճերի հարաբերակցությունը:	2	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1
5.	Երևակայության դերը ստեղծագործության մեջ	Երևակայությունը և ստեղծագործական գործունեությունը: Երևակայության էությունը: Երևակայության գործառույթները: Երևակայության տեսակները: Երևակայությունը և հիշողությունը: Երևակայությունը և մտածողությունը: Երևակայությունը որպես իրականության նոր պատկերների ստեղծման	2	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1

		հոգեկան գործունեություն: Երևակայության տարիքային առանձնահատկությունները		
6.	Ստեղծագործությունը և հույզերը	Հույզերի դերը ստեղծագործության մեջ: Ինտելեկտուալ “հույզերը” կամ աֆեկտիվ-կոգնիտիվ բարդույթները: Զարմանքը և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները: Ոգեշնչումը և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները: Բավարարվածությունը, ուրախությունը և ոգևորությունը ու նրանց հոգեբանական առանձնահատկությունները: Ֆրուստրացնող հույզերի դերը ստեղծագործության մեջ:	1	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1
7.	Ընդունակությունները և օժտվածությունը որպես ստեղծագործական ներուժ	Մարդու ստեղծագործական ներուժը: Ընդունակությունների դերը ստեղծագործության մեջ: Օժտվածության դերը ստեղծագործական ներուժի մեջ: Հանճարեղության հոգեբանական առանձնահատկությունները: Ընդհանուր, հատուկ ընդունակությունները և օժտվածության տեսակները: Օժտվածության կապը հակումների հետ: Օժտվածության բազմակողմանիությունը: Ստեղծագործական անձի օժտվածության գնահատման մեթոդները:	1	ՊԳ1: ՊԳ3: ԼԳ1

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Ստեղծագործական հոգեբանության առարկան, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման փուլերը	Ստեղծագործական հոգեբանության առաջացման նախադրյալները: Ստեղծագործությունը և նրա հոգեբանական բնութագիրը:	2	բանավոր	ՊԳ1: ՊԳ3
2.	Ստեղծագործական գործունեության հոգեբանություն	Ստեղծագործական գործունեության առանձնահատկությունները: Ստեղծագործության տեսությունները: Ստեղծագործության տեսակները: Ստեղծագործության մակարդակները: Ստեղծագործական գործունեության մոտիվացիան: Ստեղծագործության կառավարման ուղիները: Կոլեկտիվ ստեղծագործությունը և ստեղծագործությունը կոլեկտիվում: Ստեղծագործությանը խոչընդոտող գործոնները: Ստեղծագործությունը և կոմպետենտությունը: Ստեղծագործական արդյունավետությունը և տարիքը: Ստեղծագործությունը և կյանքի տևողությունը:	4	բանավոր	ՊԳ1: ՊԳ3
3.	Ստեղծագործական գործընթացի	Ստեղծագործական գործընթացի փուլերը: Ինսայթը որպես խնդրի	2	բանավոր	ՊԳ1: ՊԳ3

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	փուլերը	լուծման կենտրոնական օղակ: Ստեղծագործողների տիպերը և ստեղծագործական գործունեության ոճերը: Ստեղծագործական գործընթացի ուսումնասիրության մեթոդները			
4.	Անգիտակցականի դերը ստեղծագործության մեջ	Անգիտակցականի տարբեր դրսևորումները ստեղծագործության մեջ: Ինտուիցիան և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները: Ինտուիցիան և էվրիստիկան: Ինտուիցիան և ինսայթը: Ինտուիցիայի տեսակները: Ինտուիտիվ և վերլուծական ոճերի հարաբերակցությունը:	2	բանավոր	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1
5.	Երևակայության դերը ստեղծագործության մեջ	Երևակայությունը և ստեղծագործական գործունեությունը: Երևակայության էությունը: Երևակայության գործառույթները: Երևակայության տեսակները: Երևակայությունը և հիշողությունը: Երևակայությունը և մտածողությունը: Երևակայությունը որպես իրականության նոր պատկերների ստեղծման	2	բանավոր	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1
6.	Ստեղծագործությունը և հույզերը	Հույզերի դերը ստեղծագործության մեջ: Ինտելեկտուալ “հույզերը” կամ աֆեկտիվ- կոգնիտիվ բարդույթները: Զարմանքը և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները:	2	բանավոր	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1

		Ոգեշնչումը և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները: Բավարարվածությունը, ուրախությունը և ոգևորությունը ու նրանց հոգեբանական առանձնահատկությունները: Ֆրուստրացնող հույզերի դերը ստեղծագործության մեջ:			
7,	Ընդունակությունները և օժտվածությունը որպես ստեղծագործական ներուժ	Մարդու ստեղծագործական ներուժը: Ընդունակությունների դերը ստեղծագործության մեջ: Օժտվածության դերը ստեղծագործական ներուժի մեջ: Հանճարեղության հոգեբանական առանձնահատկությունները: Ընդհանուր, հատուկ ընդունակությունները և օժտվածության տեսակները: Օժտվածության կապը հակումների հետ: Օժտվածության բազմակողմանիությունը: Ստեղծագործական անձի օժտվածության գնահատման մեթոդները:	2	բանավոր	ՊԳ1: ՊԳ3: ԼԳ1

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.					
2.				գրավոր	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Հոգեբանական տեսությունների մոտեցումները ստեղծագործության նկատմամբ	Հոգեվերլուծական մոտեցումը ստեղծագործության նկատմամբ: Ստեղծագործության վերաբերյալ մոտեցումները գեշտալտ հոգեբանության մեջ: Հումանիստական մոտեցումը ստեղծագորխության նկատմամբ: Կոգնիտիվիստական մոտեցումը: Բ.Գ.Անանևի անձի ստեղծագործական դրսևորման և անհատականության տեսությունը:Ա.Ն.Լեոնտևի ստեղծագործական գործընթացի հայեցակարգը:	ռեֆերատ	հունվար	գրավոր	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1

2.	Ստեղծագործությունը որպես գործընթաց	Ստեղծագործական գործընթացը, նրա բաղադրիչները և դինամիկան: Ստեղծագործական գործընթացի փուլերը և կառուցվածքը: Գիտակցության և անգիտակցականի միասնությունը ստեղծագործության մեջ: Ստեղծագործության սուբյեկտի հոգեբանական սահմանումը: Սուբյեկտի և օբյեկտի փոփոխությունները ստեղծագործության դինամիկայի մեջ: Ստեղծագործական գործընթացի առանձնահատկությունները: Ստեղծագործության արդյունք հասկացությունը:.	ռեֆերատ	փետրվար	գրավոր	ՊԳ2: ՊԳ3: ԼԳ1

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Համակարգիչ. պրոյեկտոր
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	

[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի բանավոր քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

---

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

Ընթացիկ 1-ին ստուգում

1. Ստեղծագործական հոգեբանության առաջացման նախադրյալները:
2. Ստեղծագործությունը և նրա հոգեբանական բնութագիրը:
3. Ստեղծագործական գործունեության առանձնահատկությունները:
4. Ստեղծագործության տեսությունները: Ստեղծագործության տեսակները:
5. Ստեղծագործության մակարդակները:
6. Ստեղծագործական գործունեության մոտիվացիան:
7. Ստեղծագործության կառավարման ուղիները:
8. Կոլեկտիվ ստեղծագործությունը և ստեղծագործությունը կոլեկտիվում:
9. Ստեղծագործությանը խոչընդոտող գործոնները:
10. Ստեղծագործությունը և կոմպետենտությունը:
11. Ստեղծագործական արդյունավետությունը և տարիքը:
12. Ստեղծագործությունը և կյանքի տևողությունը:
13. Ստեղծագործական գործընթացի փուլերը:
14. Ինսայթը որպես խնդրի լուծման կենտրոնական օղակ:
15. Ստեղծագործողների տիպերը և ստեղծագործական գործունեության ոճերը:
16. Ստեղծագործական գործընթացի ուսումնասիրության մեթոդները
17. Անգիտակցականի տարբեր դրսևորումները ստեղծագործության մեջ:
18. Ինտուիցիան և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները:
19. Ինտուիցիան և էվրիստիկան: Ինտուիցիան և ինսայթը:
20. Ինտուիցիայի տեսակները:
21. Ինտուիտիվ և վերլուծական ոճերի հարաբերակցությունը:

Ընթացիկ 2-րդ ստուգում

22. Երևակայությունը և ստեղծագործական գործունեությունը:
23. Երևակայության էությունը: Երևակայության գործառույթները:
24. Երևակայության տեսակները:
25. Երևակայությունը և հիշողությունը:
26. Երևակայությունը և մտածողությունը:
27. Երևակայությունը որպես իրականության նոր պատկերների ստեղծման հոգեկան գործունեություն:
28. Երևակայության տարիքային առանձնահատկությունները
29. Հույզերի դերը ստեղծագործության մեջ:
30. Ինտելեկտուալ “հույզերը” կամ աֆեկտիվ- կոգնիտիվ բարդույթները:
31. Զարմանքը և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները:
32. Ոգեշնչումը և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները:
33. Բավարարվածությունը, ուրախությունը և ոգևորությունը ու նրանց հոգեբանական առանձնահատկությունները:
34. Ֆրուստրացնող հույզերի դերը ստեղծագործության մեջ:
35. Մարդու ստեղծագործական ներուժը:
36. Ընդունակությունների դերը ստեղծագործության մեջ:
37. Օժտվածության դերը ստեղծագործական ներուժի մեջ:
38. Հանճարեղության հոգեբանական առանձնահատկությունները:
39. Ընդհանուր, հատուկ ընդունակությունները և օժտվածության տեսակները:
40. Օժտվածության կապը հակումների հետ:
41. Օժտվածության բազմակողմանիությունը:
42. Ստեղծագործական անձի օժտվածության գնահատման մեթոդները:

42.1. Գնահատման չափանիշները[16].

- Տեսական գիտելիքները………:
- Գործնական աշխատանքները……:
- Սեմինար պարապմունքները……:
- Լաբորատոր աշխատանքները….:
- Ինքնուրույն աշխատանքը….:

[16] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն` ____**031301.00.6**__Հոգեբանություն__

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր` __031301.01.6 Հոգեբանություն

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան` _Հոգեբանության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ-032 Ստեղծագործության հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	12
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	92		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել ստեղծագործության հոգեբանության մեթոդաբանական և տեսական հիմքերին, ստեղծագործական գործընթացի փուլերին անձի ստեղծագործական ներուժի զարգացման խնդիրներին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք*՝ • Ստեղծագործության հոգեբանության առարկայի, զարգացման հիմնական փուլերի, մեթոդների և ստեղծագործությանխնդիրների իմացություն հոգեկան երևույթների ընդհանուրհոգեբանական ուսումնասիրության համատեքստում: *Հմտություն* • Ստեղծագործական գործունեության առանձնահատկության վերաբերյալ մոտեցումների, անձի ստեղծագործական ներուժի գնահատման և զարգացման մեթոդների կիրառություն: *Կարողունակություն*՝ • Ստեղծագործական հոգեբանության գիտելիքների և			

	մեթոդների համադրում այլ հոգեբանական գիտաճյուղերի գիտելիքների հետ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Ստեղծագործական հոգեբանության առարկան, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման փուլերը Թեմա 2. Ստեղծագործական գործունեության հոգեբանություն Թեմա 3. Ստեղծագործական գործընթացի փուլերը Թեմա 4. Անգիտակցականի դերը ստեղծագործության մեջ Թեմա 5. Երևակայության դերը ստեղծագործության մեջ Թեմա 6. Ստեղծագործությունը և հույզերը Թեմա 7. Ընդունակությունները և օժտվածությունը որպես ստեղծագործական ներուժ
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	**Ձևավորող գնահատում- Բանավոր հարցում, անհատական և խմբային առաջադրանքներ, բազմակի ընտրության թեստեր, բանավեճ, քննարկում, ելույթ:**
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Творчество: от биологических оснований к социальным и культурным феноменам / под ред. Д.В. Ушакова. – М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 2011. – 736 с 2. . Негус К., Пикеринг М. Креативность. Коммуникация и культурные ценности / Пер. с англ. – Х.: Изд-во Гуманитарный Центр, 2011. – 300с. 3. Ильин Е.П. Психология творчества, креативности, одаренности. – Спб.: Питер, 2012.- 448 с. с.Լրացուցիչ- 1. Любарт Т., Муширу К., Торджман С., Зенасни Ф. Психология креативности / Пер. с фр. – М.: «Когито-Центр», 2009.-215